

Освітньо-професійна програма
Тип компоненти ОПП
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти
Мова навчання

Геосистеми та георизики
ППО31, Обов'язкова
103 Науки про Землю
10 Природничі науки
Перший (бакалаврський)
українська

Викладач курсу:
доцент, к.геогр.н. [Кирилюк Сергій Миколайович](#)

Контактний телефон: 066-074-32-52
e-mail: s.kyrylyuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

Консультації: Онлайн-консультації: вівторок, четвер 15.00–16.00
Очні консультації: четвер з 16.00 до 17.00 (4 корпус. ауд. 52)

Чому варто вивчати цей курс, яка його мета?

Метою курсу «Природні небезпеки» є формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок з ідентифікації, аналізу та оцінки природних небезпек, їхнього впливу на природне середовище та життєдіяльність людини. Дисципліна охоплює класифікацію небезпечних природних процесів та явищ (геологічних, гідрометеорологічних, біологічних тощо), механізми їхнього виникнення, методи прогнозування та оцінки ризиків.

Студенти набудуть умінь застосовувати сучасні методи моніторингу та картографування природних небезпек, розробляти заходи щодо запобігання негативним наслідкам, адаптації та мінімізації ризиків. Особливу увагу приділено регіональним особливостям природних небезпек в Україні та світі, а також інтеграції принципів сталого розвитку та цивільного захисту в стратегії управління ризиками.

Курс спрямований на підготовку фахівців, здатних оцінювати небезпечні природні процеси та розробляти ефективні заходи для зменшення їхнього впливу на суспільство та довкілля.

Компетенції, якими легко оволодіти у процесі вивчення дисципліни

У результаті вивчення курсу студент знатиме:

- розпізнавати та класифікувати небезпечні природні процеси і явища за їхньою природою, масштабами та наслідками;
- фізико-географічні та геологічні основи природних катастроф;
- визначати рівень небезпеки та оцінювати потенційний вплив небезпечних явищ на суспільство та довкілля;
- здійснювати аналіз даних спостережень та використовувати відповідні інструменти для відстеження змін у природному середовищі.

Студент вмітиме:

- формувати стратегії зменшення негативних наслідків, адаптації населення та мінімізації втрат;
- аналізувати просторовий розподіл природних небезпек в Україні та світі, враховуючи зміну клімату та антропогенний вплив;
- застосовувати знання у сфері цивільного захисту, екологічної безпеки та сталого розвитку;
- працювати з геоінформаційними системами (ГІС), дистанційним зондуванням Землі та математичними моделями для прогнозування природних катастроф.

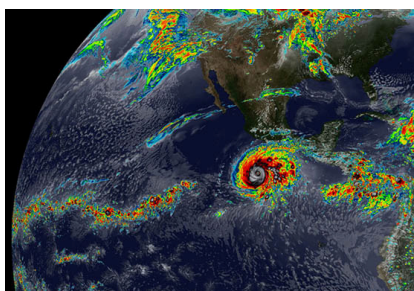
Скільки і як триває дисципліна?

Семестр	Кількість		Розподіл годин за формами навчання			
	кредитів	годин	лекцій	Практичних	індивідуальних	самостійних
6	4.0	120	16	14	-	90

Головні теми, що розглядаються в курсі та їх оцінка

Модуль	Теми	Сума балів
1	Тема 1. Вступ до курсу	3
	Тема 2. Аналіз і класифікація природних небезпек	4
	Тема 3. Геологічні небезпеки та їхні наслідки	3
	Тема 4. Оцінка сейсмічної небезпеки	4
	Тема 5. Гідрометеорологічні небезпеки	3
	Тема 6. Дослідження гідрометеорологічних небезпек	4
	Тема 7. Кліматичні та метеорологічні аномалії	3
	Тема 8. Оцінка ризику зсувних і карстових процесів	4
2	Тема 1. Біологічні небезпеки	4
	Тема 2. Моніторинг природних пожеж	4
	Тема 3. Природні пожежі та їхні наслідки	4
	Тема 4. Біологічні загрози та їхній вплив на природне середовище	4
	Тема 5. Моніторинг і прогнозування природних небезпек	4
	Тема 6. ГІС-аналіз природних небезпек	4
	Тема 7. Управління природними ризиками та адаптація до небезпек	4
	Тема 8. Розробка заходів управління ризиками природних небезпек	4
ПК	Підсумковий контроль	40

Відсоткове співвідношення між оцінюванням теоретичного та практично-лабораторного блоку складає 50% на 50%

Система контролю та оцінювання

Формами поточного контролю є усні (колоквиум) та письмові (тестування, творчі та практичні роботи) відповіді. Формами підсумкового контролю є залік. Оцінювання здійснюється на основі стандартизованих тестових контрольних робіт, індивідуальних проєктів, студентських презентацій з обов'язковим захистом та захистом практичних робіт. Критерієм успішного проходження курсу є досягнення мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання

Шкала оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	зараховано (відмінно)
	B (80-89)	зараховано (добре)
	C (70-79)	зараховано (добре)
	D (60-69)	зараховано (задовільно)
	E (50-59)	зараховано (задовільно)
Незараховано	FX (35-49)	не зараховано (незадовільно) З можливістю повторного складання
	F (1-34)	не зараховано (незадовільно) з обов'язковим повторним складанням

Всі письмові роботи перевіряються на предмет запозичень. У разі виявлення академічної недоброчесності, зокрема, протиправне присвоєння текстів, висловлювань, думок, ідей або тверджень іншого автора та їх подання в якості власної оригінальної роботи, оцінка анулюється і студент втрачає можливість набрати відповідну кількість балів.

Викладення курсу максимально насичене інтерактивними технологіями, а предмет на 100 % забезпечений необхідною методичною літературою

Базові підручники:

С.М. Кирилюк
ЗЕМЛЯ І ЗЕМЛЕТРУСИ

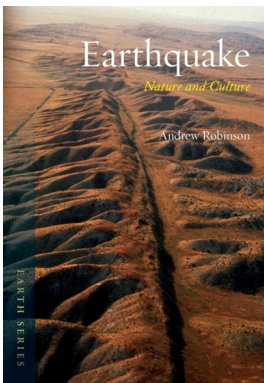

Кирилюк, С. М. (2023). *Земля і землетруси : навчально-методичний посібник*. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 408.

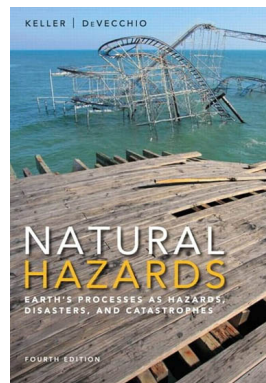
О.В. Кирилюк, С.М. Кирилюк
Геодіноморфологічне обґрунтування методичної оцінки стану басейнових систем малих річок (на прикладі річок Гукова, Дерелю та Виженки)

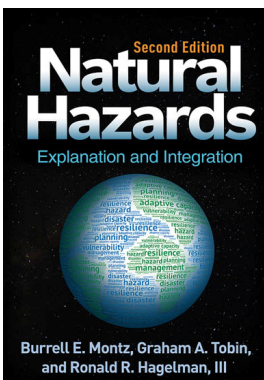
Кирилюк, О. В., Кирилюк, С. М. (2023). *Геодіноморфологічне обґрунтування методичної оцінки стану басейнових систем малих річок (на прикладі річок Гукова, Дерелю та Виженки) : монографія*. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 256.

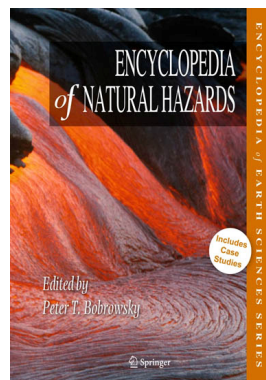
Robinson, A. (2013). *Earthquake: nature and culture*. Reaktion Books.

Keller, E. A., & DeVecchio, D. E. (2019). *Natural hazards: earth's processes as hazards, disasters, and catastrophes*. Routledge.

Montz, B. E., Tobin, G. A., & Hagelman, R. R. (2017). *Natural hazards: explanation and integration*. Guilford Publications.

Bobrowsky, P. T. (Ed.). (2013). *Encyclopedia of natural hazards (Vol. 1135)*. Dordrecht: Springer.